

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med lovforslaget ønsker regeringen at forbedre vilkårene for børnefamilierne. Forældre skal have mulighed for mere tid til at give børnene den nødvendige omsorg og nærhed. Især de mindste børn har efter regeringens opfattelse brug for en større del af deres opvækst i hjemmet.

Regeringen vil derfor skabe bedre rammer for, at børnefamilierne kan kombinere et arbejdsliv med et ordentligt familieliv på en fleksibel og hensigtsmæssig måde. Det indebærer også en øget fleksibilitet for de familier, der ønsker at vende tilbage til arbejdsmarkedet efter en kortere periode, og først ønsker at udnytte adgangen til orlov på et senere tidspunkt i barnets liv. Barselorloven forlænges derfor og gøres samtidig mere fleksibel. Inden for få begrænsninger får børnefamilierne mulighed for at bruge og »spare op« af barselorloven, så det passer bedst muligt ind i familie- og arbejdsliv.

Forlængelsen af barselorloven

De gældende regler for moderens ret til 4 ugers graviditetsorlov før fødslen, moderens pligt til 2 ugers orlov efter fødslen samt moderens ret til yderligere 12 ugers barselorlov efter fødslen ændres ikke. Faderens ret til 2 ugers orlov i forbindelse med fødslen (fædreorlov) opretholdes også.

Efter den 14. uge efter fødslen har forældrene efter de gældende regler ret til 10 ugers fravær med fulde dagpenge, som de frit kan dele imellem sig.

Med de nye regler får hver af forældrene efter den 14. uge efter fødslen en individuel ret til fravær (forældreorlov) fra arbejdspladsen i 32 uger. Det indebærer bl.a., at forældrene kan holde orlov sammen eller i forlængelse af hinanden. Hvis forældrene udnytter deres fraværsret fuldt ud og lægger moderens barselorlov og den individuelle forældreorlov i forlængelse af hinanden, kan barnet blive 78 uger eller 1 ½ år, før fraværsretten til orlov er opbrugt.

Forældrene har efter den 14. uge efter fødslen ret til fulde dagpenge i tilsammen 32 uger, som de kan for-

dele, som de vil. Forældrene kan dele dagpengeretten eller moderen eller faderen kan bruge alle dagpengene til sin forældreorlov. Hvis forældrene vil bruge dagpengene over en periode på 38 uger, for at barnet kan blive 1 år, før det skal passes uden for hjemmet, ned sættes dagpengene så de svarer til fulde dagpenge i 32 uger. I alt har forældrene tilsammen ret til dagpenge i 52 uger.

Familierne får en ret til at vælge at udskyde mellem 8 og 13 uger af barselorloven til afholdelse på et senere tidspunkt, indtil barnet fylder 9 år. De uger, der udskydes, skal når de afholdes holdes i en sammenhængende periode.

Det er også muligt efter aftale med arbejdsgiveren at udskyde op til 32 ugers orlov til afholdelse på et senere tidspunkt.

Øgede muligheder for fleksibilitet under barselorloven

Det følger af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v., at barnets mor har pligt til fravær i de to første uger efter fødslen.

Herefter og indtil udløbet af 14 uger efter fødslen, kan arbejdet efter den gældende lovgivning genoptages i mindre omfang med den virkning, at retten til dagpenge kun bortfalder for de dage, hvor arbejdet er genoptaget. Den Sociale Ankestyrelse har i en konkret sag udtalt, at genoptagelse af arbejdet »i mindre omfang« kan udgøre op til halvdelen af arbejdets normale omfang forud for barselorloven.

Der er ret til nedsatte dagpenge for de dage, hvor arbejdet er genoptaget delvist. I modsætning til moderen kan faderen i de første to uger af 14 ugers perioden genoptage arbejdet.

Efter lovforslaget er mulighederne for at genoptage arbejdet i de første 14 uger efter fødslen reelt de samme som efter de gældende regler om genoptagelse. Moderen kan ikke genoptage arbejdet i de første to uger efter fødslen. I den resterende del af de første 14 uger efter fødslen og i faderens 2 uger kan arbejdet genoptages i op til halvdelen af den normale ugentlige